Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Nr. 46. Rzeszów, dnia 11 listopada 1934 Rok VII.

Cena numeru 20 gr.

Prenumerata miesięczna 80 gr.

GAZETA RZESZOWSKA

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Wychodzi w każdą niedzielę

„Prawem naczelnem — dobro Państwa"

CENY OGŁOSZEŃ za miejsce wiersza milimetrowego: Zwykłe 10 gr. Na 1 stronie 30 gr. W tekście (2 i 3 str.) 25 gr. Nadesłane 30 gr. W kronice 30 gr. Drobne za słowo 10 gr.

Rękopisów nie zwraca się, Listów anonimowych nie uwzględnia się, nieopłaconych nie przyjmuje.

Redakcja i Administracja ul. 3 Maja 12 — Tel. Nr. 39 Konto P. K. O. Nr. 408-118

Biuro Redakcji i Administracji czynne codziennie od godz. 11 — 13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

Dzień 11 listopada

Szesnasta rocznica powrotu Marszałka Piłsudskiego do Warszawy i objęcia przez Niego władzy w powstającem z ruin wojennych państwie, niech będzie stwierdzeniem, co się w tym okresie stało i czem jest Polska w chwili obecnej.

Mocarstwo, które potrafiło w tak krótkim czasie odzyskać utracone stanowisko dziejowe jako wiązadła pokoju europejskiego na jej najniebezpieczniejszym odcinku, gdzie kultura Zachodu spotyka się z kulturą Wschodu.

Państwo, które z błyskawiczną szybkością naprawia zaniedbanie dziejowe, jakiem jest utrwalenie dostępu do morza a równocześnie opanowuje nowy żywioł — powietrze.

Państwo, które przebudowuje swój ustrój wewnętrzny bez wstrząsów rewulucyjnych, dając wzory postępowania o wiele starszym państwom i demokracjom europejskim.

Społeczeństwo, które opanowuje kryzys gospodarczy własnemi siłami, rozwiązując samodzielnie zagadnienia trwałości waluty, usuwania bezrobocia, równowagi budżetowej.

A przedewszystkiem jesteśmy już „sobą", własną wartością historyczną, która tworzy i tworami swemi pomnaża dorobek ludzkości.

Dlatego w tę rocznicę, wspominając miniony tak krótki a tak płodny w dzieła okres, cieszyć się nam należy i radować, bo to już nie wizja poetyczna, ale historyczna rzeczywistość, że

Polska to wielka rzecz.

Dr Adam Ruczka

OBYWATELE!

W dniu 11 listopada 1934 przypada 16-letnia rocznica

ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

którą obchodzić będziemy wedle następującego programu:

Sobota 10 listopada:

Godz. 18 odegranie hymnu Państwowego przed gmachem Starostwa i podniesienie flagi Państwowej.

Godz. 18·15 capstrzyk miejscowych orkiestr po ulicach miasta.

Godz. 19 Akademja w sali Sokoła: a) słowo wstępne, b) dramat ludowy w 5-ciu aktach „Chata za wsią" z muzyką Zygmunta Noskowskiego, wystawiony staraniem Tow. Muz. „Lutnia".

Niedziela 11 listopada:

Godz. 6·30 pobudka orkiestr wojskowej i kolejowej.

Godz. 9·30 Uroczysta Msza polowa na błoniu za Wisłokiem. Po nabożeństwie defilada wojsk i przysposobienia wojskowego na błoniu za Wisłokiem (wrazie niepogody o tej samej godzinie odbędą się uroczyste Msze św. w kościele parafjalnym i garnizonowym), a po nabożeństwie defilada wojsk i przysposobienia wojskowego przed pomnikiem płk. Lisa - Kuli.

Godz. 10 nabożeństwo w synagodze.

Z okazji przypadających uroczystości Święta odzyskania Niepodległości winno miasto nasze przybrać odświętny wygląd.

Niechaj nie braknie ani jednego domu przybranego w chorągwie o barwach narodowych a okna zaopatrzone w nalepki.

Wszystkie władze, urzędy, instytucje, organizacje społeczne i oświatowe i wszystkich obywateli zaprasza do wzięcia udziału w akademji, nabożeństwach i obchodzie

KOMITET OBYWATELSKI

Nowa ordynacja podatkowa

Skomplikowany system podatkowy, zawierający wiele sprzecznych przepisów, zostanie niebawem ostatecznie uporządkowany. Cały szereg formalności prawnych i zwyczajowych, który dotychczas tak utrudniał obywatelowi funkcję płacenia podatków, zostanie usunięty, dzięki nowej ordynacji podatkowej. Zamiast błąkać się w labiryncie rozrzuconych po różnych ustawach przepisów proceduralnych — wątpliwości swe rozstrzygać będzie płatnik przez przeczytanie odpowiedniego rozdziału czy przepisu nowej ordynacji. Jej układ oraz prosty i jasny styl gwarantują, że obywatel nie będzie potrzebował uciekać się do pomocy przeróżnych doradców skarbowych i pokątnych obrońców, jak to częstokroć ma miejsce.

Nowa ordynacja podatkowa owiana jest duchem pojednania obu stron, załatwiających formalności podatkowe: podatnika i urzędnika. Dąży ona do wytworzenia atmosfery wzajemnego zaufania. Przekreśla więc dotychczasowe obawy obywateli przed zbyt wysokim wymiarem podatków. Jego wysokość obliczana ma być według obowiązujących stawek. Wymiaru podatków dokonywać będzie nie jak dotychczas komisja szacunkowa, lecz urząd skarbowy. Urzędnik obarczony odpowiedzialnością za dokładne obliczenie tego wymiaru z większą, niż dotychczas sumiennością odnosić się będzie do wysokości wyznaczonych sum podatkowych. Zmniejszy to napływ odwołań i przyspieszy wpływy podatkowe do kas skarbowych. Czynności formalne ułatwione będą przez ujednostajnienie przepisów dla wszystkich podatków państwowych w całej Polsce. Usprawni to funkcjonowanie naszego aparatu skarbowego, przyspieszy jego działalność, zwiększając wydajność pracy. Nowa ordynacja nie pozbawia obywatela możności odwołania się od wyznaczonego mu wymiaru. Odwołania takie przyjmować i rozstrzygać będzie specjalna komisja odwoławcza, jedna na cały okręg skarbowy. Komisja ta poza swym przewodniczącym składać będzie się wyłącznie z przedstawicieli podatników. Skład jej gwarantuje więc skarżącemu się podatnikowi nietylko bezstronność, ale

i wzięcie go w obronę przed ewentualnemi wygórowanemi żądaniami urzędu skarbowego. Przy składaniu takiego odwołania podatnik będzie musiał jednak wnieść naznaczoną opłatę i tylko w wypadku uwzględnienia jego odwołania suma sporna będzie mu zwracana. Przepis ten powstrzyma podatników przed składaniem niesłusznych odwołań.

W porównaniu do dotychczasowego chaosu, panującego w tej dziedzinie, nowa ordynacja podatkowa będzie wzorem porządku, jasności i sprawiedliwości. Usunie skargi i wyrzekania podatników na nieprzychylne nastawienie aparatu administracji skarbowej do obywatela, a podatnikowi skróci czas załatwiania formalności podatkowych. Dzięki tym nowym przepisom obywatel chętniej i z pełnią zaufania zwracać się będzie do urzędu skarbowego. Spotka się tam z odnoszeniem przychylnem i sprawiedliwem traktowaniem, gdyż taką instrukcję odbiorą urzędnicy skarbowi w rozporządzeniu wykonawczem. Rozporządzenie to nie odbiega w nakazach, udzielanych personalowi administracji skarbowej, od ducha ustawy. Precyzuje ono ściśle ich kompetencje, sposoby postępowania i interpretuje dokładnie te przepisy ustawy, które mogłyby budzić jakiekolwiek wątpliwości.

Wprowadzenie w procedurze podatkowej zmian przez nową ordynację umożliwiło przesunięcie terminów wymiaru i terminów płatności niektórych podatków na okresy wygodniejsze dla podatników. Tak np. wymiar podatku od nieruchomości i podatku lokalowego będzie ustalany w takich terminach, aby płatność tych podatków przypadała zawsze w następnym miesiącu po ukończeniu każdego kwartału.

Nowe przepisy obowiązywać będą z chwilą ogłoszenia rozporządzenia wykonawczego. Obywatel polski ocenia odpowiednio konieczność płacenia podatków. Chce jednak mieć ściśle skonkretyzowane uprawnienia swoje i skarbu, żąda sprawiedliwego i rozumnego odnoszenia się do jego interesów. Tym zasadniczym postulatom czynią właśnie zadość nowe przepisy procedury podatkowej.

I dlatego nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie w życie nowoczesnych i jasnych postanowień ordynacji podatkowej powitane będzie przez wszystkie sfery podatników z dużem zadowoleniem i z wielką ulgą.

Piętnastolecie działalności Polsk. Czerwonego Krzyża

(Dokończenie).

Obraz działalności P. C. K. nie byłby kompletny, gdyby nie wspomniano w krótkim choćby artykule o organizacji Kół Młodzieży P. C. K., która datuje się jeszcze z czasów wojny, a która powstała w Ameryce w roku 1917 mocą dekretu Prezydenta Wilsona. Młodzież amerykańska, która z takim zapałem zaciągnęła się wówczas pod sztandar C. K. przyczyniła się wielce do pomocy humanitarnej dla swej armji a spełniwszy należycie swą rolę w czasie wojny, realizację idei pomocy humanitarno - oświatowej postanowiła spotęgować w czasie pokoju. Toteż zaczęto zakładać Koła Młodzieży C. K. w Ameryce, a że ta praca przedstawia czynnik ważny świadczy o tem liczba młodzieży C. K., która narosła do 8 miljonów w samej Ameryce. Koła Młodzieży amerykańskiej nie przestały jednak na działalności w swym kraju, ale wytworzyły ekspansję zagranicę do wszystkich krajów świata po okresie wojennym do tego stopnia, że dzisiaj ogólna liczba młodych członków C. K. wynosi 12 miljonów i jest reprezentowana w Sekretarjcie Ligi C. K., który kieruje działalnością 50 narodowych towarzystw C. K,

Pierwsze Koła Młodzieży powstały w Polsce w r. 1921 dzięki inicjatywie młodzieży amerykańskiej i rozwinęły się szybko do pokaźnej liczby 2400 Kół Młodzieży, do których należy przeszło 130.000 dzieci. Praca w Kołach idzie w kierunku krzewienia idei samarytańskiej, dbałości o zdrowie duchowe i fizyczne indywidualne i swego bliźniego, służenia bliźnim, rodzinie, Ojczyźnie i całej ludzkości, w kierunku budzenia przyjaźni między narodami, dążenia do szczęścia dzieci na całym

Ze Związku Pracy Obyw. Kobiet w Rzeszowie

W niedzielę dnia 4 bm. w godzinach przedpołudniowych, odbyło się w lokalu Z. P. O. K. posiedzenie Zjazdu Delegatek z Oddziałów powiatu rzeszowskiego, oraz pełnego Zarządu rzeszowskiego Oddziału Z. P. O. K.

W szczególności reprezentowały p. Ryżowa Oddział w Błażowej, p. Śmieszkówna Oddział w Głogowie, p. Filipowiczowa Oddział w Strzyżowie, p. Łyszczażówna Oddział w Godowej.

Brakło delegatek z trzech Oddziałów — natomiast Zarząd Oddziału rzeszowskiego i wszystkie Referatki zjawiły się w komplecie.

Na Zebranie to przyjechała ze Lwowa posłanka p. Bałabanówna.

Obrady którym przewodniczyła p. Krogulska, dotyczyły spraw ideowych, oraz organizacyjnych Związku, obejmowały też sprawozdanie z ostatniego Centralnego Zjazdu delegatek w Warszawie. Obrady trwały prawie 3 godziny i skończyły się uchwaleniem odpowiedniej rezolucji, której treść przesłano do Zarządu Związku w Warszawie.

* * *

W dniach 1 i 2 grudnia br. odbędzie się w Rzeszowie, w uproszonej na ten cel sali Ratuszowej Kurs Wychowania Polityczno - Obywatelskiego, dla wszystkich Członkiń Oddziałów rzeszowskiego i powiatu rzeszowskiego.

Kurs ten odbędą z Członkiniami, posłanki sejmowe pp. Jaworska i Bałabanówna. Jest bardzo pożądanem, aby na wykładach powyższych nie brakło żadnej Członkini z P. O. K.

Bliższe daty dotyczące rozpoczęcia, czasu trwania i zakończenia kursu, podane będą w Gazecie Rzeszowskiej, przed 1-szym grudnia.

Zapisz się na członka Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych

JAN PĘCKOWSKI

RZESZOWIACY W POWSTANIU 1863 ROKU

(Ciąg dalszy).

Jahl zetknął się w miasteczku Skale z oddziałem Brauna i razem z nim podążył do Olkusza. Ścigani przez Moskali, złączyli się ludzie oddziału Brauna z Jeziorańskim pod Małogoszczą, potem z Langiewiczem. Z Jeziorańskim poszedł Jahl w Lubelskie, gdzie spotkał się znów z Salwachem i Malawskim. Potem po złożeniu egzaminu oficerskiego, służył jako podporucznik przy saperach w oddziale Waligórskiego, wreszcie częściowo w oddziale Śmiechowskiego, jako kapitan. Zboiński służył w oddziale strzelców; losy innych, tych pierwszych ochotników rzeszowskich, nie znane.

* * *

Równolegle z akcją młodzieży szkolnej i wspólnie z nią działał przed powstaniem, a potem w czasie powstania, komitet mieszczański, na które to sfery oddziaływał silnie, mieszkający w latach 1858 — 1861, Marcin Borelowski. Zanim jednak zajmiemy się działalnością komitetu rzeszowskiego, należy się nam zapoznać z ogólną organizacją powstańczą w Galicji.

Pierwszą organizacją powstańczą w Galicji była tak zwana Rada naczelna galicyjska, która powstała w Krakowie w jesieni 1862 r. Radzie naczelnej były podporządkowane Ławy po miastach. Po wybuchu powstania i ogłoszeniu dyktatury Langiewicza, owe organizacje miały się rozwiązać, nie nastąpiło to jednak, ponieważ dyktatura Langiewicza była krótkotrwałą; ale też upłynęło niemało czasu, zanim, z powodu sporów wewnętrznych, zdołano całą Galicję zorganizować. Ostatecznie ustalono w drugiej połowie roku 1863 następujące zasady organizacji dla Galicji.

Najwyższą władzą dla Galicji był Komisarz pełnomocny warszawskiego Rządu narodowego. Komisarzowi podlegała Rada prowincjonalna, składająca się z sześciu Wydziałów, t. j.: dla spraw prezydjalnych, administracyjnych, finansowych, policyjnych, wojennych, wreszcie efektów i zaprowiantowania. Cała Galicja dzieliła się na trzy okręgi administracyjne, mianowicie: krakowski, lwowski i tarnopolski. Do okręgu krakowskiego należą obwody: krakowski, bocheński, jasielski, sądecki, wadowicki, rzeszowski i tarnowski; do okręgu lwowskiego obwody: przemyski, żółkiewski, sanocki, samborski, stryjski, złoczowski i lwowski; do okręgu tarnopolskiego obwody: brzeżański, tarnopolski, stanisławowski, czortkowski, kołomyjski i Bukowina. Obwody dzieliły się na powiaty, te zaś na miasta i wsie. Na czele obwodu stał Wydział, względnie Rada obwodowa, składająca się z Naczelnika i jego zastępcy, mianowanych przez Komisarza rządu narodowego, dalej z sekretarza i kilku członków Wydziału. Członkowie Wydziału sprawowali funkcje referentów: wojskowego, skarbu, komunikacji i policji.

Bezpośrednio pod zarządem Naczelników obwodowych zostawali: a) Naczelnicy powiatowi, mianowani przez Naczelnika okręgu, na przedstawienie Naczelnika obwodowego; b) Na-

świecie i wyrabiania w młodem pokoleniu pracowitości, samodzielności i przyzwyczajenia do liczenia na własne siły.

Organizacja Kół Młodzieży posługuje się w swej pracy bardzo interesującą korespondencją międzynarodową, międzyszkolną, która przyczynia się wielce do propagandy na całym świecie, naszego kraju z jednej strony, zaś z drugiej poznania w drodze przesyłek wzajemnych Kół rozmaitych podarunków w formie albumów, fotografji, lalek w strojach ludowych itp. obcych krajów. Korespondencja ta ma ponadto za zadanie ułatwienie wzajemnego poznania się dzieci różnych krajów i być może, że kiedyś, kiedy młode pokolenie dorośnie i obejmie rządy krajów w swe ręce znajdzie może wspólny język, drogę i środki do porozumienia bardziej humanitarne i ludzkie niż broni palnej i gazy trujące.

Dr St. Dziubek.

KOLUMNA STRZELECKA

Rocznica odzyskania niepodległości w Oddz. Z. S. im. J. Kilińskiego w Rzeszowie. By umożliwić swym członkom wzięcie udziału w ogólnych uroczystościach a jednak uczcić „Święto Niepodległości" w własnych ramach i własnemi siłami, Zarząd Oddziału urządził dnia 8 bm. uroczysty wieczór. W pięknie udekorowanej przez Komendanta ob. St. Makucha świetlicy Oddziału i przy prowizorycznie urządzonej scenie licznie zebrani członkowie wraz z zaproszonymi gośćmi rozpoczęli uroczystość odśpiewaniem modlitwy strzeleckiej, poczem ob. prof. M. Drzał, referent wychowania obywatelskiego wygłosił słowo wstępne, w którem podkreślił znaczenie odzyskania niepodległości i zasługi tych, którzy się do tego przyczynili. Swoje przemówienie zakończył okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, Marszałka Piłsudskiego i wojska polskiego. Po odśpiewaniu hymnu państwowego i wygłoszeniu szeregu deklamacyj rozpoczęło się przedstawienie obrazka scenicznego p. t. „Pod Belwederem", oklaskiwane żywo przez zebranych, którzy w przerwach urozmaicali wieczór śpiewając liczne pieśni żołnierskie. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Pierwszej Brygady".

Z dniem 10 października br. został otwarty przy Oddziale Z. S. im. J. Kilińskiego bezpłatny kurs dokształcający z zakresu 7 klas szkoły powszechnej wyłącznie dla członków Z. S., który prowadzi ob. prof. M. Drzał przy współudziale fachowych sił nauczycielskich. Dotąd zapisało się na kurs 18 członków. Lekcje odbywają się w godzinach wieczorowych.

Zebranie organizacyjne w Mielcu. Dnia 30 listopada br. odbyło się zebranie organizacyjne Oddz. Z. S. w Niebylcu. Udział wzięły pododdziały Połomja, Baryczka, Jawornik i Konieczkowa. Delegatem K-dy był ob. Rutkowski.

Zebranie zagaił ob. Klopf referatem o ideologji, celach i zadaniach Z. S. Ob. Rutkowski objaśnił Statut Z. S. podkreślając znaczenie armji i lotnictwa. Wielki nacisk położył prelegent na zakaz politykowania w organizacjach Z. S.

Następnie przeprowadzono wybory Zarządu w następującym składzie: Prezes Nenbor Michał i członkowie: P. Górnicki, Fr. Mazur, Kaz. Sołtys, Walenty Musiał, Protazy Kudła. Komisja rewizyjna: Kluba Piotr, Brożkówna Anna, Kawa Ludwik, Pasamon Jan, Wielopolski Wł.

Ognisko strzeleckie na kopcu konfederatów. Ddnia 25 października br. na kopcu konfederatów odbyło się ognisko strzeleckie. Obecne były oddziały męski i żeński Z. S. Pobitno i człon. kursu komendantek oddziałów Z. S. Gdy zapłonęło ognisko zebrani odśpiewali pierwszą brygadę a następnie przemówił Dr Węglowski, komendant pow. Z. S. nawiązując do rocznicy bitwy pod Mołotkowem gdzie Legjony stoczyły krwawy bój. Następnie przemówił Dr Kijas nawołując do pracy by ogień zapału i poświęcenia zapalił młode serca do pracy. Ognisko zakończono odśpiewaniem kilku pieśni strzeleckich.

Koncentracja Oddz. Z. S. Biała. Dnia 28 października br. strzelcy z Białej i Zalesia w liczbie 40-tu odbyli programowe ćwiczenia wraz z słuchaniem. Wizytację przeprowadzili z ramienia K-dy Obwodu P. W. 17 p. p. p. kap. Magdziarz, ze strony K-dy Pow. Z. S. ob. Bielański. Koncentracja zakończyła się wspólnym obiadem.

Dzielne czyny naszych strzelców. Strzelec St. Ch. wracając 17 października br. około godz. 11 w nocy ul. Sobieskiego natknął się na uciekającego osobnika z nożem w ręku. Nie mając w ręku żadnej broni ob. Ch. (w mundurze) wyjął grzebień i krzyknął trzy razy „stój bo strzelam". Na trzeci okrzyk opryszek odrzucił torebkę damską, którą dzielny obywatel zwrócił nadbiegającej właścicielce.

Dnia 29 października br. wybuchł pożar w Rudnej małej. W akcji ratowniczej odznaczyli się członkowie tamtejszego Oddz. Z. S. ze swoim Komendantem na czele. Przy uratowanym dobytku strzelcy pełnili służbę wartowniczą.

KRONIKA

Obchód Święta Niepodległości Państwa Polskiego w Ochotniczych Strażach Pożarnych. Przypominamy, iż Ochotnicze Straże Pożarne jako Organizacje Wyższej Użyteczności tradycją ubiegłych lat, winne brać udział w Uroczystościach Święta Niepodległości Państwa Polskiego, urządzanych w niedzielę dnia 11 bm. w poszczególnych gminach.

Strzelanie o odznakę Strzelecką. W sobotę dnia 27. X br. odbyło się strzelanie z broni małokalibrowej na strzelnicy Urzędu Telegraficznego, zorganizowane dla pracowników Wydziału Powiatowego. Celem tego strzelania było zdobycie Odznaki Strzeleckiej a ponadto propaganda sportu strzeleckiego jako sportu obrony krajowej. Wśród ubiegających się o odznakę strzelecką osiągnął najlepszy wynik p. Rzucidło, osiągając 90 punkt na 100 możliwych. Sędziował p. ppłk. Waschek, sędzia łuczniczo - strzelecki.

Pokaz lotów ślizgowych na szybowcu urządza dla młodzieży Koło Szybowcowe w Rzeszowie, w niedzielę dnia 11 listopada b. r. o godzinie 14 na zaimprezowanem szybowisku w Pobitnie, koło kopca konfederatów, za mostem kolejowym.

W razie deszczu, błota lub wiatru południowego — loty nie odbędą się.

Uzbrojenie pracowników Banku Polskiego. Pracownicy Banku Polskiego w czasie pełnienia służby mają być zaopatrzeni w broń palną, której mogą użyć w celu odparcia napadu lub zamachu, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem. Użycie broni winno nastąpić przynajmniej po jednorazowem ostrzeżeniu n. p. po jednorazowym wystrzale ostrzegawczym. Przepisy zezwalają również na użycie broni bez ostrzeżenia w wypadkach wyjątkowych.

Cena soli. Rozporządzenie ministra Skarbu z 20. X br. ustanowiło cenę 1 kg. szarej soli na 22 gr. Cena ta obowiązuje od 1 listopada br.

---

czelnicy miast obwodowych, mianowani również przez Naczelnika okręgu. Naczelnikom powiatowym podlegali bezpośrednio naczelnicy miast, gmin i obszarów dworskich.

Do zakresu działania Obwodu należała ogólna administracja; w szczególności zaś: wykonywanie poleceń wyższych władz, formowanie oddziałów powstańczych, wysyłanie ich za kordon na miejsce przeznaczenia, udzielanie opieki rozbitkom i tworzenie z nich nowych oddziałów, dostarczanie broni i prowiantów, i ściąganie podatku narodowego.

Głównem zadaniem Naczelnictwa powiatu było przeprowadzenie werbunku i pobór podatku. Celem należytego przeprowadzenia werbunku, mógł Naczelnik powiatu według potrzeby i własnego uznania, rozdzielić swój powiat na Kółka pod zarządem osobnych Kółkowych. Kółka mogły obejmować jedną lub kilka gmin, względnie parafij, stosownie do ich wielkości i położenia.

Naczelnikiem obwodu rzeszowskiego był Dr Wiktor Zbyszewski, adwokat krajowy w Rzeszowie, zastępcą jego był elew budownictwa przy Starostwie, Franciszek Łazowski; z mieszczaństwa między innemi należał do Wydziału Józef Szostkiewicz, ponadto kilku obywateli ziemskich. Kwatermistrzami na Rzeszów byli: Józef Gruszka, brat ówczesnego proboszcza, żołnierz z wojny węgierskiej 1848 r., Jan Janda, majster szewski i Piotr Orenkiewicz, majster rymarski.

Zbyszewski brał udział już w organizacji przedpowstaniowej; w czasie powstania należał do najwierniejszych wyznawców centralizacji władzy i zwolenników oparcia powstania na najszerszych masach ludowych. Myśl swoją wyrażał kilkakrotnie na posiedzeniach Rady prowincjonalnej, nadto w raportach i uwagach do Rządu centralnego; jego też komisarz pełnomocny, Józef Grabowski wzywał często do Krakowa dla narad w tym kierunku, jego Rząd narodowy uważał za swego męża zaufania. Najwyraźniej wyraża Zbyszewski swoje zapatrywanie o istocie powstania i nowej Polski w raporcie do Rządu okręgowego z dnia 11. IV. 1864 r. „Gdy w pierwszej połowie zeszłego roku komisarzowi pełnomocnemu podałem projekt i uzyskałem jego zezwolenie zejścia z organizacją w niższe warstwy społeczeństwa, zaledwo w rozpoczęciu, czynność moja wskutek przestrachu niektórych z wyższego obywatelstwa, przez Wydział w Krakowie została przerwaną. A przecież — gdy nie wyjdziemy z tej zasady, gdy nie powiemy sobie raz otwarcie i szczerze, że chcemy Polski, ale nie szlacheckiej, w której inni pracować, zaś inni korzyści zbierać zamierzają, to raczej odstąpmy od naszych działań i nie narażajmy kraju na dalsze zniszczenie, ukróćmy poczet tych szlachetnych ofiar". O ile idea Zbyszewskiego nie przyjęła się w organizacji powstańczej Galicji i sfery szlacheckie do końca miały ją w swych rękach, licząc ciągle na wpływy swoje za granicą, na interwencję dyplomacji europejskiej, o tyle Zbyszewski w Rzeszowszczyźnie opierał się przeważnie na sferach mieszczańskich.

(C. d. n.)

Otwarcie świetlicy Straży pożarnej. Ochotnicza Straż pożarna w Staromieściu obchodzić będzie uroczystość otwarcia własnej świetlicy w niedzielę dnia 11 bm. Uroczystość ta połączoną zostanie z Obchodem Niepodległości Państwa Polskiego. O wzięcie udziału w tej imprezie, która rozpocznie się o godzinie 17 uprasza Zarząd Straży Pożarnej.

Ofiara nieludzkich rodziców. Przed kilku dniami zmarł nagle w Malawie 7-letni chłopiec, syn Andrzeja Koszeli, który już od dłuższego czasu wałęsał się po wsiach i żył z żebraniny. W domu u rodziców wogóle nie mieszkał, gdyż ci wypędzili go, twierdząc, że nie jest do nich podobny. Policja prowadzi dochodzenia celem ustalenia przyczyn śmierci.

Organizacja Ochotniczej Straży pożarnej w Budziwoju. Idąc po linji ustawy przeciwpożarowej, zarządzeniem Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożarnych w Rzeszowie, zorganizowana została w niedzielę dnia 28 X. br. Ochotnicza Straż Pożarna w Budziwoju. Bezpieczeństwo gminy znalazło przeto swoje należyte rozwiązanie. Z okazji tej odbyło się zebranie obywateli tejże miejscowości w budynku szkolnym. Członkowie oddający swe usługi dla bezpieczeństwa gminy rekrutują się z miejscowego Związku Strzeleckiego. Po wyczerpującem wyjaśnieniu regulaminów i statutu, dotyczących akcji przeciwpożarowej przez wydelegowanego w tym celu Instr. poż powiatowego, z pośród przyjętych do nowo założonej placówki w liczbie 29 członków, wybrano Zarząd oraz Komisję rewizyjną z naczelnikiem gminy p. Paskiewiczem naczele. Posiadany szczupły sprzęt ratowniczy w gminie zostanie stopniowo uzupełniony.

Pożar. W domu Michała Szybistego w Przybyszówce wybuchł pożar który w krótkim czasie objął cały dom, niszcząc go zupełnie. Jedynie rzeczy zostały wyratowane przez miejscową ludność. Podczas gaszenia pożaru oparzył sobie rękę i spalił włosy 6 letni synek Ferdynand. Przyczyna pożaru nie została dotychczas ustalona.

Uczczenie pamięci zmarłych członków Ochotniczych Straży Pożarnych. Staraniem Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w Zaczerniu odprawiona została w Dzień Zadusznych w kościele parafjalnym Msza św. żałobna celem uczczenia pamięci zmarłych członków, należących ongiś do tej organizacji. Cały zespół Straży wraz z delegacjami gminnemi wzięli udział w tej uroczystości. Ponadto złożono na grobach zmarłych strażaków wieńce oraz zaciągnięto w tymże dniu wartę honorową.

Z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Zwięczycy. Zreorganizowana przed zaledwie kilku miesiącami Ochotnicza Straż Pożarna w Zwięczycy wykazuje na polu społecznem duże postępy. Zarząd tej organizacji na czele z prezesem p. Aksamitem Tadeuszem stara się usilnie o należyty stan bezpieczeństwa gminy. Poza tem istnieje ścisła współpraca z miejscowym Związkiem Strzeleckim. Wspólnemi siłami przystąpiono do zrealizowania planu budowy remizy strażackiej oraz wspólnej świetlicy. Dochód z festynu urządzonego w niedzielę dnia 4 bm. przeznaczono na cele strażackie.

BIBLJOGRAFJA

(podana przez księgarnię WŁ. UZARSKIEGO).

Bandrowski Jerzy. — *Na polskiej fali.* — Przeżycia i wrażenia kilkunastoletniego chłopca, który spędził rok wśród rodziny kaszubów. zł 4·50

Peter Petersen. — *Szkoła wspólnoty życia.* — Plan jenajski wolnej powszechnej szkoły lud. zł 2·50

Dr E. Passendorfer. — *Jak powstały Tatry* z 40 rycinami w tekstcie i 12 tablicami zł 2·90

Wiącek W. K. — *Praca w kl. I szkoły powszechnej.* — Przewodnik metodyczny dla nauczyciela szkół powszechnych . . . . . . zł 5·00

Wiącek W. K. — *Praca w kl. II szkoły powszechnej.* — Przewodnik metodyczny dla nauczyciela szkół powszechnych . . . . . . zł 5.00

Juk Janusz — *Dzień wolności* sztuka ludowa w trzech aktach na tle walk o Niepodległość zł 0·60

Pollcht. — *Nauka rysunku cz. II.* — Wyprowadzanie formy na zajęciach prakt. i rysunku zł 6·80

Szpargały rok I zt. 2. — Czasopismo poświęcone miłośnictwu i zbieractwu książek oraz wszelkich osobliwości bibljograficznych pod redakcją Bolesława Olszewicza . . . zł 0·50

Przegląd ekonomiczny zeszyt XII. — Treść: Halina Krahelska, Prawda o stosunkach pracy, Roger Battaglia, Sytuacja i polityka gospodarcza, Cezary Łagiewski, Rozwój i potrzeby przedsiębiorstw państwowych, Aleksander Kielski, Materjalizm historyczny, Gabrjel Sokolnicki, Myśli krytyczne w dziesięciolecie ustawy elektrycznej . . . . . . zł 6·00

OGŁOSZENIA

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Inż. Józef Szaynok. Drukarnia J. A. Pelara i S-ki w Rzeszowie, 3 Maja 2. Telefon Nr 45